

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-1049/12-E

Název právnické osoby vykonávající činnost školy:	Základní škola praktická Česká Třebová
Sídlo:	nám. 17. listopadu 2060, 560 02 Česká Třebová
IČ:	70 846 936
Identifikátor:	600 024 717
Právní forma:	příspěvková organizace
Zastoupená:	Mgr. Ivou Fikejzovou, ředitelkou školy a školského zařízení
Zřizovatel:	Pardubický kraj
Místo inspekční činnosti:	nám. 17. listopadu 2060, 560 02 Česká Třebová
Termín inspekční činnosti:	6. až 8. 11. 2012

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti vykonané na základě § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, bylo zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného školou, a to zejména

- zjišťování a hodnocení personálních podmínek vzdělávání,
- zjišťování a hodnocení materiálních podmínek vzdělávání a podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků,
- zjišťování a hodnocení výsledků vzdělávání vzhledem k cílům stanoveným školními vzdělávacími programy,
- zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy.

Aktuální stav školy

Základní škola praktická Česká Třebová (dále škola) vykonává činnost základní školy s kapacitou 100 žáků, školní družiny s kapacitou 12 žáků a školní jídelny – výdejny s kapacitou 120 strávníků. Na základě usnesení Rady Pardubického kraje byla i pro školní rok 2012/2013 zřízena přípravná třída pro sociálně znevýhodněné děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky. Stravování žáků i zaměstnanců je umožněno

ve školní jídelně – výdejně (zajišťuje školní jídelna Základní školy Habrmannova, Česká Třebová).

Škola poskytovala ke dni konání inspekční činnosti vzdělávání 47 žákům 1. - 9. ročníku v pěti třídách a 14 dětem ve třídě přípravné. V posledních letech má počet žáků klesající tendenci, kapacita školy je dlouhodobě využita přibližně z 62 %.

Škola zajišťuje vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP), jedná se především o žáky s diagnostikovaným lehkým mentálním postižením. Výuka je ve všech ročnících vedena podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením „Školou do Života“ (dále ŠVP ZV LMP), jeden žák třetího ročníku se vzdělává podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání „Školou do Života“ (ŠVP ZV). Vzdělávání dětí v přípravné třídě je realizováno podle Školního vzdělávacího programu přípravné třídy. ŠVP jsou zaměřeny na individuální požadavky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Ve školní družině je zřízeno jedno oddělení s využitím maximální kapacity. Činnost probíhá podle Školního vzdělávacího programu školní družiny. Úplata za pobyt žáka ve školní družině není stanovena.

Pedagogický sbor sestává z deseti učitelů (včetně ředitelky školy a vychovatelky školní družiny) a třech pedagogických asistentů. Je stabilizovaný, ke změnám dochází zpravidla v souvislosti s odchody na rodičovskou dovolenou a do starobního důchodu. Odbornou kvalifikací jsou vybaveni pouze čtyři pedagogové.

Mezi výraznější materiální změny od poslední inspekční činnosti patří vybudování hřiště (přírodní tělocvična) a rozšíření fondu sportovního vybavení. Průběžně dochází k doplňování učebních pomůcek včetně výukových programů. Modernizaci informačních a komunikačních technologií škola plánuje z projektu EU Peníze školám.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Škola informuje o své činnosti prostřednictvím různorodých informačních zdrojů, a to zejména na vlastních webových stránkách s adresou: zsprceskatrebova.webnode.cz. Dalšími způsoby prezentace práce školy na veřejnosti jsou příspěvky v regionálním tisku Českotřebovský zpravodaj, vánoční jarmark atd. Škola umožňuje vzdělávání všem žákům, kteří splňují podmínky pro přijetí, které je uskutečňováno na základě žádosti zákonných zástupců žáků a doporučení školských poradenských pracovišť. Prvky nerovného přístupu ke vzdělávání nebyly zjištěny.

Organizace vzdělávání umožňovala realizaci ŠVP. V naplňovaném učebním plánu ŠVP ZV LMP jsou disponibilní hodiny věnovány zejména navýšení týdenní dotace výuky anglického jazyka (6), českého jazyka (2), matematiky (1). Povinné vzdělávání je doplněno možnostmi zájmového vyžití v odpoledních hodinách (např. PC dílna, taneční a sportovní dílna, keramický kroužek). Důraz je kladen i na environmentální výchovu a sportovní aktivity. Žáci projevují i zodpovědný přístup k životnímu prostředí školy (mj. realizace prostřednictvím projektu „Pěkné místo pro všechny“ navazující na projektovou činnost s názvem „Cesty do neznáma“). V průběhu celého školního roku probíhá soutěž ve sběru baterií a elektroodpadu.

Velmi kladně lze hodnotit činnost přípravné třídy. Výrazným pozitivním prvkem byla spolupráce učitelky s asistentem pedagoga, individuální a diferencovaný přístup byl uplatňován. Vhodnými metodami děti získávají pracovní návyky a přiměřené vědomosti.

Absolventi přípravné třídy se úspěšně začlenili do základní školy. Cílem školy je udržet zájem rodičů o tuto přípravu dětí na povinnou školní docházku.

Vyučovací hodiny stanovené učebním plánem jsou v souladu s orientací školy a materiálními podmínkami. Při výuce na 1. stupni byly rozvíjeny převážně kompetence k učení, k řešení problémů a sociální. Sledovaná podpora rozvoje vědomostí a dovedností u nejmladších žáků je realizována v jedné třídě, kde jsou společně vyučováni žáci 1. – 5. ročníku. Učitelky volily tradiční metody a formy práce, tj. frontální výuku střídanou se samostatnou prací žáků, kterým podle potřeby individuálně pomáhaly, učivo většinou diferencovaly. V hodinách byl kladen důraz i na rozvoj komunikačních dovedností, žáci komunikovali na úrovni dané jejich věkem a mentálním schopnostem. V průběhu sledované výuky byli žáci průběžně povzbuzováni odůvodněným motivačním hodnocením. Ve třídách panovala klidná atmosféra, žáci ochotně spolupracovali. Pracovní vyučování starších žáků školy bylo směřováno k osvojování a rozvoji pracovních kompetencí. Během dílenských činností byly shledány i dílčí problémy v zajištění stálé bezpečnosti práce a v metodickém vedení žáků. V další sledované výuce na 2. stupni byly rozvíjeny především kompetence k učení, komunikativní, často i sociální a občanské. Učitelé posuzovali v průběhu výuky snahu žáků a jejich zainteresovanost, na jejich únavu reagovali zařazením jiné formy práce nebo relaxační chvilky. Negativní výjimkou byla výuka hudební výchovy, vedená méně vhodnými metodami práce a obsahově jen zčásti odpovídající věku žáků. V závěru vyučovacích hodin rovněž většinou chybělo shrnutí učiva, sebehodnocení žáků či vzájemné hodnocení.

Škola aktivuje spolupráci s rodiči při školní neúspěšnosti a při zvýšení žákovy absence, popř. při výskytu absence neomluvené. Z rizikových jevů byly v uplynulém školním roce nejčastěji řešeny případy kouření a záškoláctví žáků. Vážnější porušení školního řádu škola projednává ve výchovných komisích v součinnosti se zákonnými zástupci žáků a s odborem sociální a právní ochrany dětí Města Česká Třebová. Závěrem těchto jednání jsou přijímána opatření k jejich minimalizaci.

Předávání relevantních informací zákonným zástupcům žáků probíhá zejména prostřednictvím třídních schůzek a některých dalších standardních informačních kanálů (žakovské knížky apod.). Dle sdělení pedagogů i ředitelky školy se rodiče na činnosti školy podílejí minimálně, jejich účast, např. na třídních schůzkách, se pohybuje v rozmezí od 30 do 40 %.

Výchovné poradenství zajišťuje vyučující bez absolvování specializačního studia. Je zabezpečen servis a pomoc žákům i jejich rodičům při rozhodování o dalším vzdělávání. Každoročně je sledována úspěšnost žáků – absolventů v dalším studiu v odborných učilištích (zjištění nejsou uspokojivá). Spoluprací se školskými poradenskými zařízeními a na základě diagnostikovaných speciálních vzdělávacích potřeb žáků škola směřuje k vytváření odpovídajících podmínek pro vzdělávání.

Škola usiluje o tvorbu bezpečného prostředí pro vzdělávání. Prevence sociálně patologických jevů je aplikována přirozenou formou do běžného vzdělávání i jednorázových činností školy a projektových aktivit. Dále jsou využívány besedy a programy různých institucí, např. prevence kriminality, akce „Sport ve zdravém okolí“, sběr léčivých bylin atd. Úrazovost žáků není vysoká, četnější jsou úrazy při tělesné výchově a o přestávkách, jejichž prevenci škola řeší opakovaným poučením žáků o pravidlech bezpečnosti.

Škola analyzuje úspěšnost žáků ve vzdělávání v jednotlivých předmětech zejména na jednáních pedagogické rady. Úroveň znalostí a dovedností žáků zjišťuje vlastními evaluačními nástroji. Prezentací výsledků v pracovních činnostech je tradiční výstava

žakovských výrobků. Žáci se zúčastňují soutěží pro stejný typ škol (recitační, sportovní a další). Účastí je podporováno zvyšování sebevědomí, samostatnosti a adaptace žáků v neznámém prostředí.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Škola poskytuje vzdělávání a školské služby v souladu s platným školským zákonem, nabídka školy odpovídá zápisu oborů vzdělání do rejstříku škol a školských zařízení. Obsahy a vzdělávací strategie ŠVP jsou zaměřeny na specifické požadavky žáků s mentálním postižením, přihlížejí k vnějšímu prostředí (většina žáků pochází z rodinného prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením), reálným podmínkám (personální obsazení, materiálně technické zázemí) a možnostem školy – především finančním, které mohou ovlivnit vzdělávání žáků. V průběhu inspekční činnosti škola doplnila ŠVP přípravné třídy o vzdělávací metody a formy práce a pravidla evaluace.

Pedagogický sbor je v podstatě stabilizovaný. Činnost školní družiny zajišťuje kvalifikovaná vychovatelka, která rovněž vyučuje, ale bez odborné kvalifikace (8 vyučovacích hodin výchovných předmětů a prvouky). Rizikovým faktorem, se kterým se škola dlouhodobě potýká, je vysoká míra nekvalifikovanosti učitelského sboru. Probíhající další vzdělávání pedagogických pracovníků je spíše nahodilé podle vzdělávacích příležitostí a zájmu vyučujících, plán není zpracován.

Ředitelka školy splňuje zákonné předpoklady pro výkon funkce. Rozhodovací pravomoci a kompetence vedení školy, tj. ředitelky a zástupkyně, jsou funkčně stanoveny. Včasný přenos potřebných informací uvnitř školy je operativně zajišťován měsíčním plánem práce, každodenní osobní komunikací, písemnou formou, popř. elektronicky. Ve vedení dokumentace školy byly zjištěny nedostatky, které byly odstraněny v průběhu inspekční činnosti (v třídních knihách vedených ve školním roce 2012/2013 nebyly průkazné údaje o poučení žáků o základních zásadách a pravidlech bezpečnosti ani o seznámení se školním řádem, vnitřní řád školní družiny nebyl strukturován v souladu s příslušným ustanovením školského zákona). Dle sdělení ředitelky se její kontrolní činnost opírá především o informace z každodenního provozu školy, zpětnou vazbu o kvalitě výuky má z nahodilých návštěv tříd a z jednání pedagogické rady.

U některých pracovníků zodpovídajících za určitou oblast (výchovné poradenství, prevence) byla zjištěna dílčí absence písemných záznamů umožňujících doložit rozsah a obsah práce, navržená a realizovaná opatření. Na základě pozorování chodu školy a rozhovorů se členy pedagogického sboru je možné hodnotit celkové klima školy jako vstřícné a pozitivní.

Škola se nachází na okraji sídliště označovaného jako lokalita ohrožená sociálním vyloučením. Vzdělávání probíhá ve dvoupodlažní budově bývalých kasáren. Prostorové podmínky školní budovy jsou dostačující pro realizaci vzdělávacích programů. Do budovy není bezbariérový přístup. Školní zahrada a dvůr poskytují zázemí pro výuku tělesné výchovy i relaxační aktivity. Žáci využívají k výuce tělocvičnu, dílny, keramickou dílnu, cvičnou kuchyň a počítačovou učebnu. Rozšiřování fondu knižních titulů je omezeno finančními možnostmi školy. Všechny učebny i ostatní prostory školy, materiální vybavení učebnicemi a učebními materiály jsou na standardní úrovni.

Finanční prostředky ze státního rozpočtu a provozní dotace od zřizovatele umožňují naplňování ŠVP. Dalším zdrojem financí jsou realizované projekty (EU, MŠMT, Pardubický kraj). Město Česká Třebová přispívá např. na realizované kulturní akce.

Spolupráce se zřizovatelem je na standardní úrovni, probíhá především na úrovni finančního zajištění provozu školy. Školská rada naplňuje povinnosti vycházející ze školského zákona. Podle sdělení ředitelky školy je spolupráce s radou formální, omezuje se pouze na schvalování předepsaných dokumentů. Při řešení záškoláctví žáků navázala škola kontakty s orgánem sociálně právní ochrany dětí. Charakter řešení problémů v rámci školy vede k zapojení dalších subjektů ovlivňující vzdělávání – např. Městská policie, Středisko výchovné péče Mimóza v Ústí nad Orlicí. Spolupráce s partnery podporuje a doplňuje vzdělávací proces (ekocentra, Kulturní centrum Česká Třebová). Škola úzce kooperuje s místním Domem dětí a mládeže především v oblasti prevence sociálně patologických jevů a zapojení zákonných zástupců žáků do života školy, aktivně se zapojuje do života města.

Závěry

Škola poskytuje vzdělávání v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení a s platným školským zákonem. Zohledňuje vzdělávací potřeby jednotlivců a poskytuje žákům rovné příležitosti ke vzdělávání. ŠVP jsou zpracovány v souladu s RVP a příslušnými ustanoveními školského zákona.

Škola přijímá preventivní opatření k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků, k minimalizaci zdravotních a úrazových rizik. Zajišťuje poradenské služby, snaží se o prezentaci na veřejnosti a spolupracuje s mnoha partnery.

Personální obsazení školy i přes nízkou odbornou kvalifikovanost umožňuje plnit cíle ŠVP. Pro výuku má škola dostatečné prostorové podmínky, svoje priority naplňuje podle rozpočtových možností. Vybavení je průběžně obměňováno, prostředky počítačové techniky jsou postupně modernizovány.

Ve vzdělávacím procesu byly uplatňovány především tradiční metody a formy práce, větší pozornost vyučujících vyžaduje vedení žáků k sebereflexi a vzájemnému hodnocení. Ke zkvalitnění činnosti školy je třeba důsledně uplatňovat kontrolní systém v oblasti vedení povinné dokumentace.

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo

1. Zřizovací listina (úplné znění), č. j. KrÚ 18383/2005 OŠMS/29, ze dne 27. 10. 2005
2. Dodatek č. 1 ke zřizovací listině, č. j. KrÚ 35807/2010 OŠKT/29, ze dne 18. 2. 2010
3. Rozhodnutí MŠMT o zápisu změny v údajích zapsaných v rejstříku škol a školských zařízení, čj. 8 485/2007-21, ze dne 21. 3. 2007 (zápis oborů vzdělání)
4. Zřízení přípravné třídy základní školy, č. j. KrÚ 50246/2011OŠKT, usnesením Rady Pardubického kraje, č. R/1886/11, ze dne 1. 6. 2011
5. Souhlas se zřízením přípravné třídy základní školy, č. j. KrÚ 42 443/2011/OŠKT, ze dne 23. 5. 2011
6. Jmenování do funkce ředitelky Základní školy praktické Česká Třebová, č. j. Sp KrÚ 6216/2006 OŠMS/10, ze dne 25. 5. 2006

7. Dodatek ke jmenování do funkce ředitelky školy, č. j. KrÚ 20518/2009 OŠKT/13, ze dne 2. 4. 2009
8. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Školou do Života“ s účinností od 1. 9. 2012 zpracovaný dle přílohy RVP LMP
9. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Školou do Života“ s účinností od 1. 9. 2012
10. Školní vzdělávací program přípravné třídy s účinností od 1. 9. 2011
11. Školní vzdělávací program školní družiny s účinností od 1. 9. 2011
12. Třídní výkazy a katalogové listy – školní rok 2012/2013
13. Třídní knihy – školní roky 2010/2011, 2011/2012 a 2012/2013
14. Přehled výchovně vzdělávací práce – školní roky 2011/2012 a 2012/2013
15. Rozvrhy hodin tříd a učitelů – školní rok 2012/2013
16. Školní řád (včetně Klasifikačního řádu) s účinností od 7. 11. 2012
17. Vnitřní řád školní družiny s účinností od 19. 11. 2012
18. Výroční zpráva o činnosti školy – školní roky 2010/2011, 2011/2012
19. Rozvojový plán organizace ze dne 29. 4. 2012
20. Měsíční plány práce ve školním roce 2012/2013
21. Rozhodnutí ředitelky školy o přijetí ke vzdělávání a odkladu povinné školní docházky na školní rok 2012/2013
22. Minimální preventivní program – školní rok 2012/2013
23. Měření efektivity MPP – školní roky 2010/2011, 2011/2012
24. Dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami – školní rok 2012/ 2013
25. Plán práce výchovného poradce 2012/2013
26. Vycházející žáci – statistika úspěšnosti vzdělávání
27. Personální dokumentace pedagogických pracovníků – školní rok 2012/2013
28. Zápisy z jednání školské rady – školní roky 2011/2012, 2012/2013
29. Směrnice k zajištění poučení žáků o bezpečnosti a ochraně zdraví včetně osnovy poučení ze dne 25. 8. 2012
30. Pokyn k zajištění BOZP, dohled nad žáky s účinností od 1. 9. 2012
31. Kniha úrazů s posledním záznamem ze dne 15. 10. 2012

Poučení

Podle § 174 odst. 14 školského zákona, ve znění pozdějších předpisů, může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Rožkova 2432, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.e@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v sídle Pardubického inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekční komise a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Pardubicích dne 7. 12. 2012

(razítko)

Mgr. Ivana Blažková, školní inspektorka

Mgr. Ivana Blažková v. r.

Mgr. Eva Škodová, školní inspektorka

Mgr. Eva Škodová v. r.

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V České Třebové dne 18. 12. 2012

(razítko)

Mgr. Iva Fikejzová, ředitelka školy

Mgr. Iva Fikejzová v. r.

Připomínky ředitelky školy

Připomínky nebyly podány.